

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2023

Wprowadzenie

Zgodnie z tym co stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.), prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną ludzi uzależnionych, należy do zadań własnych gminy zatem takich, które samorząd realizuje względnie samodzielnie - gdyż w ramach obowiązującego prawa ma na to zagwarantowane środki. Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.) przeciwdziałanie narkomanii realizuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności przez: działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną oraz profilaktyczną; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych; ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

W związku z powyższym realizacja zadań własnych jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Profilaktyka rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii należą do zakresu działania Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Program jest efektem działań samorządu lokalnego odpowiedzialnego za zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców, właściwe wychowanie młodego pokolenia, ład i porządek publiczny, promocję zdrowego sposobu życia. Poprzez realizację Programu wychodzi się naprzeciw najbardziej istotnym problemom społeczności Miasta i Gminy w obszarze profilaktyki uzależnień. Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz przemocy, poprzez niwelowanie istniejących problemów, jak również zmniejszanie ich skutków. Program uwzględnia działania związane z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych, problemów z nadużywaniem substancji psychoaktywnych a także uzależnień behawioralnych, nałogów oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, które są działaniami długofalowymi, konsekwentnie wdrażanymi, oraz systematycznie prowadzonymi na terenie gminy, co w dużym stopniu warunkuje skuteczność. Program jest tak opracowany aby możliwe było angażowanie wielu podmiotów, jak również doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami podejmowanych działań. Zakłada podjęcie i zintegrowanie działań na równych poziomach tj. poprzez instytucje, oświatę, służbę zdrowia, służby społeczne, organizacje pozarządowe, co będzie miało wpływ na całe życie społeczne. Zadania realizowane będą przez jednostki organizacyjne oraz organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Izbica. Działania zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są działaniami wieloletnimi jak i kontynuacją i rozwiązaniem działań podejmowanych przez Gminę Izbica.

Założenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Działania uwzględnione w Gminnym Programie Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2023 kierowane są do wszystkich mieszkańców naszej gminy - dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, które same mogą mieć lub są już uwikłane w problemy wynikające z nadużywania alkoholu. Celem Programu jest ograniczenie zjawiska nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, przemocy w rodzinie, oraz szkód społecznych tym spowodowanych.

I. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Do głównych celów Programu należy:

1. zmniejszanie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież oraz ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych,
2. zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnienia,
3. zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego (przemocy i zaniedbań),
4. zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,
5. promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
6. ograniczenie globalnego spożycia alkoholu i zmiana struktury jego spożycia,
7. zwiększenie pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie,
8. zwiększenie dostępu do oferty pomocowej poprzez wspomaganie instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, innych uzależnień oraz przemocy domowej.

II. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych i psychotropowych, uzależnień behawioralnych oraz nałogów.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkotykowe, uzależnienia behawioralne, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
4. Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, narkotyków, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach środowiskowych, opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych. Udział w ogólnopolskich kampaniach i organizacja inicjatyw lokalnych dotyczących profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń osób fizycznych, służących profilaktyce uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

III. Sposoby realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023.

1. Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych. Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

- a) współpracę z zakładami leczenia odwykowego wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych,
- b) finansowanie szkoleń, zajęć terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych, oraz ich rodzin,
- c) zakup pomocy terapeutycznych, tj. fachowe czasopisma, plakaty, ulotki, broszury itp.,
- d) doposażenie w sprzęt biurowy niezbędny do prac komisji.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkotykowe, uzależnienia behawioralne, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

a) w celu ograniczenia rozwoju zjawisk patologicznych prowadzenie rozmów interwencyjno – motywujących poprzez wzywianie osób zgłoszonych jako nadużywające alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych na rozmowy w celu pouczenia o szkodliwości i skutkach nadużywania alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych zmotywowania do zaprzestania spożywania alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych lub poddania się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu, ostrzeżenia o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy.

b) kierowanie osób nadużywających alkohol, narkotyków, uzależnień behawioralnych na terapię lub na przeprowadzanie badań przez biegłego i psychiatrę w celu ustalenia stopnia uzależnienia, wydania opinii oraz wskazania zakładu leczenia odwykowego.

c) przygotowanie dokumentacji do Sądu Rodzinnego w Zamościu o wszczęcie postępowania do zastosowania leczenia wobec osób, które nie wyrażają zgody na dobrowolne leczenie odwykowe.

d) współpraca z Poradnią Zdrowia Psychicznego w Krasnymstawie i w Zamościu.

e) składanie wniosków do dzielnicowego Posterunku Policji w Izbicy o objęcie rodziny patologicznej nadzorem i wizytami kontrolnymi.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży. Tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, substancji psychoaktywnych, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach środowiskowych, opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych. Udział w ogólnopolskich kampaniach i organizacja inicjatyw. W ramach zadania będą ponadto realizowane programy edukacyjno – informacyjne mające na celu promocję zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień. Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

a) organizacja szkoleń dot. Profilaktyki uzależnień w szkołach, świetlicach środowiskowych działających na terenie gminy,

b) wspieranie realizacji programów profilaktycznych, organizacji konkursów w placówkach oświatowych oraz pozaszkolnych zajęć i programów profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży,

c) dofinansowanie letniego i zimowego wypoczynku (kolonie obozy, zimowiska) o charakterze profilaktyczno-zdrowotnych dla dzieci i młodzieży uwzględniających

zagadnienia dotyczące rozwoju umiejętności społecznych, przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie,

d) wspieranie realizacji programu wczesnej interwencji w szkołach i świetlicach środowiskowych,

e) udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków,

f) Profilaktyka uniwersalna rozwijająca kompetencje wychowawcze rodziców lub osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w świetlicach,

g) działalność profilaktyczna i edukacyjna:

- organizacja prelekcji, szkoleń z zakresu problemów narkomanii wśród dzieci i młodzieży;

- wspieranie realizacji programów profilaktycznych w szkołach, świetlicach;

- organizacja pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży.

h) działalność informacyjna, edukacyjna oraz szkoleniowa w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych,

i) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,

j) organizowanie konkursów w różnej formie, które mają pokazać, że nawet w trudnych warunkach można i trzeba stawiać na profilaktykę i przeciwdziałanie problemom narkomanii oraz jej szkodliwości dla zdrowia,

k) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

4. Wspomaganie organizacji i instytucji działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz przemocy w rodzinie.

Realizacja zadania odbywać się będzie poprzez:

Udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej rodzinom w których występują problemy alkoholowe, narkomanii poprzez współpracę z Posterunkiem Policji oraz instytucjami znajdującymi się poza terenem gminy poprzez:

- dofinansowanie terapii dla osób uzależnionych z terenu gminy,

- dofinansowanie, Szpitala Psychiatrycznego w przypadku hospitalizacji pacjentów nadużywających napoje alkoholowe z terenu naszej gminy.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy Dokonanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania przez sprzedawców ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - terminowe dokonywanie wpłat za posiadane zezwolenie, zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia, osobom nietrzeźwym, przestrzeganie zakazu reklamy i promocji oraz zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

6. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

IV. Współrealizatorami zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 są:

1. Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom,
2. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Izbicy,
3. Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Izbicy,
4. Komenda Policji w Izbicy,
5. Placówki Oświatowe z terenu Miasta i Gminy Izbica,
6. Samorządowy Ośrodek Kultury i Sportu w Izbicy z/s w Tarnogórze,,
7. Poradnia Zdrowia Psychicznego w Krasnymstawie i w Zamościu,
8. Zakłady Opieki Zdrowotnej,
9. Sąd Rejonowy w Zamościu.

V. Sposób realizacji programu.

Realizacja niniejszego programu nastąpi poprzez:

1. Opracowanie i realizowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowo - wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej.
2. Organizowanie konkursów, pogadanek w świetlicach szkolnych na temat szkodliwości spożywania napojów alkoholowych.
3. Objęcie opieką pozaszkolną dzieci i młodzież z rodzin z problemami alkoholowymi poprzez wspieranie finansowe świetlic szkolnych jak również świetlicy działającej przy Klubie Sportowym w Izbicy.
4. Organizowanie zajęć sportowych, plastycznych, muzycznych.
5. Organizowanie spotkań i prelekcji na temat szkodliwości spożywania napojów alkoholowych.
6. Zakup sprzętu sportowego.
7. Organizacja w okresie wakacji i ferii zimowych zajęć dla dzieci i młodzieży w szczególności z rodzin z problemami alkoholowymi.
8. Dofinansowanie wycieczek, obozów, kolonii dla dzieci z rodzin ubogich oraz z problemami alkoholowymi.
9. Współpraca z GOPS, Samorządowym Ośrodkiem Kultury i Sportu, Dyrektorami Szkół.
10. Finansowanie widowisk i spektakli teatralnych poświęconych profilaktyce alkoholowej.
11. Doposażenie siłowni napowietrznej w miejscowości Tarnogóra.

VI. System monitoringu i ewaluacji.

Monitorowanie stanu problemów narkotykowych na terenie Gminy Izbica we współpracy z jednostkami organizacyjnymi, organizacjami i instytucjami, których zadania są zbieżne z celami niniejszego programu poprzez:

- a) prowadzenie badań ankietowych dotyczących skali zjawiska nadużywania alkoholu, narkotyków ,
- b) stworzenie sieci wymiany informacji między tymi instytucjami, zbieranie danych statystycznych,
- c) analizowanie sprawozdań i badań statystycznych poprzez diagnozę społeczną wśród mieszkańców Gminy Izbica, a przede wszystkim dzieci i młodzież.

VII. Rozpatrywanie wniosków w sprawie otrzymania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozpatrywanie złożonych wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i wydawanie na nie postanowień w sprawie wydania pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z podjętą przez Radę Gminy uchwałą w sprawie ustalenia limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży na terenie gminy.

VIII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Członkom Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za każdy udział w posiedzeniu komisji w wysokości 170,00 zł. brutto
2. Za każdy udział w kontroli placówek sprzedających napoje alkoholowe – 170, 00 zł. brutto.
3. Wynagrodzenie miesięczne sekretarza komisji – 1008,00 zł. brutto.
4. Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia za posiedzenia i przeprowadzone kontrole stanowi lista wypłat i lista obecności sporządzona przez sekretarza komisji i upoważnionego pracownika urzędu.

IX. Postanowienia końcowe.

1. Źródłem finansowania programu są środki pozyskiwane z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Za realizację programu odpowiedzialny jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.
3. Zgodnie z art. 41 ust. 2b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.), Burmistrz sporządza na raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przekłada radzie miejskiej w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.